

МОЛОДИЙ КОМУНІСТ

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання IV
№ 38 (311).

Неділя, 25 вересня 1960 р.

Ціна 20 коп.

НА ТРИБУНІ— КОМСОМОЛЬСЬКИЙ ЛЕКТОР

КОЛИ оголошення повідомляє, що лекцію читатиме Алла Гален, до клубу завжди збирається багато людей. Вчителька математики Новопрасній середньої школи, член групи доповідачів райному комсомолу, вміє так повести розмову, що навіть, здавалося б, звичайну тему донесе до свідомості кожного слухача, розкриває її повністю. Основні моменти лекції запам'ятовуються добре тому, що завжди підкріплюються місцевими прикладами. І це найбільше захоплює присутніх.

Лекційна пропаганда — дуже відповідальна складова частина всієї ідеологічної роботи. Треба, щоб люди запам'ятали основні тези лекції, добре зрозуміли, про що йде мова. Отже, перш ніж іти до людей, треба чітко уявити собі, про що і як вестиметься розповідь.

Але підготовка до лекції цим не обмежується. Ось, наприклад, як готується до виступів одна з кращих лекторів Кіровоградського міського комсомолу Е. Шилвер. Янось їй доручили прочитати для молодих працівників артілі «Індпошив» лекцію «В чому полягає краса людини?» Вона заздалегідь побувала на підприємстві, розпитала у секретаря комсомольської організації, хто у них добивається хороших успіхів, хто відстає. Лекція викликала у швейників живий інтерес: адже в ній йшлося і про декого з тих, хто сидів у залі.

Радо зустрічають у селах виступи членів групи доповідачів при Кіровоградському райкомі комсомолу. За кількістю прочитаних лекцій, їх яністю і дієвістю це один з кращих колективів області. Керує групою Володимир Бондаренко, завідувач Бережинською бібліотекою. Робота доповідачів продумано планується, щомісяця відбуваються засідання, на яких обговорюють підготовлені лекції.

ВАЖЛИВО те, що як у Кіровоградському, так і в деяких інших районах, у складі груп доповідачів є ударники і члени бригад комуністичної праці, передові доярки, свинарки, механізатори, кукурудзіводи. Людмила Бершадській, наприклад, є про що розповісти слухачам. Порівняно з іншими членами групи доповідачів при Ульянівському райкомі комсомолу вона прочитала чи не найбільше лекцій.

Та в той час, як у Маловісківському, Знамянському та в деяких інших районах райкоми комсомолу з року в рік удосконалюють лекційну пропаганду, в Олександрії, Ново-Миргороді, Онуфріївці комсомольські працівники цю ділянку роботи зипускають з свого поля зору.

Особливий рахунок слід пред'явити комісіям по усній і друкованій пропаганді серед молоді при районних відділеннях Товариства для поширення політичних і наукових знань. Крім Гайворонського району (голова комісії т. Ейдлін), де разом з працівниками райкому ЛКСМУ організуються читання лекцій для молодих робітників і колгоспників, більше ніде комісії фантично не працюють. Це ж стосується і обласної молодіжної комісії (голова т. Полетаєв), хоч вона покликана об'єднувати зусилля членів Товариства і комсомольських організацій в посиленні ідейно-виховної роботи серед молоді. Саме комісії повинні сприяти тому, щоб в лекційній пропаганді брало участь якнайбільше молодих інженерів, педагогів, лікарів, агрономів.

Зараз починаються звіти й вибори в молодіжних комісіях. До їх складу слід обрати ініціативних, політично зрілих товаришів, здатних активізувати роботу.

КОМСОМОЛЬСЬКІ організації повинні поставити справу так, щоб у всіх містах і селах Кіровоградщини біля Будинків культури, клубів, бібліотек частіше з'являлися в об'явах слова: «Сьогодні лекція для молоді» і щоб юнаки і дівчата, виходячи з залу, говорили між собою: «Як цікаво! Побільше б таких лекцій».

Урочиста церемонія на кладовищі соціалістів у Берліні

23 вересня в Берліні на кладовищі соціалістів у районі Фрідріхсфельде відбулася урочиста церемонія встановлення урни з прахом видатного діяча німецького і міжнародного робітничого руху, президента НДР Вільгельма Піка.

В цей день на кладовищі соціалістів побували десятки тисяч берлінців, що прийшли вшанувати пам'ять славного сина німецького народу. (ТАРС).

БАЖАЄМО УСПІХІВ

Вчора на Кіровоградській швейній фабриці відбувся мітинг, присвячений виступу М. С. Хрущова на XV сесії Генеральної Асамблеї ООН.

Інформацію про виступ Микити Сергійовича, в якому викладено проєкт декларації про повну ліквідацію колоніального режиму і нову пропозицію «Основні положення договору про загальне і повне роззброєння», зробив секретар партійної організації О. З. Федоров.

— Я, як і всі радянські люди, — говорить швей пальтового цеху № 2 Зоя Буйлук, — з великою увагою слухала чудову промову невтомого борця за мир, глави нашої делегації на XV сесії Генеральної Асамблеї ООН товариша Хрущова. З приймача було добре чути, як присутні схвально зустріли заяву Микити Сергійовича.

У своїх виступах робітник закрійного цеху І. Ройтман, швеї О. Загранична і О. Трохименко від імені своїх товаришів по праці одноставно схвалюють нові кроки Радянського Уряду в справі роззброєння, розрядки міжнародної обстановки.

Учасники мітингу прийняли резолюцію, в якій взяли на себе нове соціалістичне зобов'язання — виконати річну програму до 25 грудня.

Учасники мітингу надіслали на ім'я радянської делегації на XV сесії Генеральної Асамблеї ООН телеграму, в якій бажають нашим представникам і особисто Микиті Сергійовичу Хрущову успіхів у благородній справі боротьби за мир.

Уважно стежать за роботою XV сесії Генеральної Асамблеї ООН муляри бригади Івана Комаренка з трест-майданчика № 6.

На знімку: агітатор Костянтин ХУДОЯШ проводить з мулярами бесіду про хід сесії.

Фото Ф. ПЛАХТІЯ.

Серце сповнюється гордістю

Я саме був дома, коли диктор Московського радіо повідомив, що зараз почнеться трансляція виступу Микити Сергійовича Хрущова на XV сесії Генеральної Асамблеї ООН.

З хвилюванням слухав я цю яскраву промову і на хвилину уявив собі: це ж по всій нашій країні, по всьому

23 вересня на XV сесії Генеральної Асамблеї в Нью-Йорку був великий день. На ранковому пленарному засіданні з промовою виступив глава радянської делегації Голова Ради Міністрів СРСР Микита Сергійович Хрущов.

В урочистій тиші залу виникають бурхливі оплески, коли Голова Ради Міністрів СРСР М. С. Хрущов піднімається з свого місця і йде до трибуни. Бура оплесків триває, поки не прозвучав спокійний і твердий голос глави Радянського уряду.

М. С. Хрущов почав свій виступ в загальній політичній дискусії. Делегати з величезним інтересом слухали історичний виступ М. С. Хрущова, який містить глибокий аналіз сучасного етапу історії людства, широкий конкретний план зміцнення миру, розв'язання проблеми роззброєння.

Великий розділ свого виступу глава Радянського уряду присвятив необхідності повної і остаточної ліквідації колоніального режиму. Тов. Хрущов відзначив, що 100 мільйонів чоловік все ще томиться в колоніальній неволі.

Радянський уряд, заявив тов. Хрущов, вносить на розгляд цієї сесії Генеральної Асамблеї проєкт декларації, в якому урочисто проголошуються вимоги про негайне надання всім колоніальним країнам незалежності і свободи.

Наступний розділ виступу глави Радянського уряду був присвячений найбільш животрепетній проблемі сучасності — роззброєнню.

Радянський уряд, послідовно і наполегливо проводячи миролюбну політику, урочисто заявляє на цій сесії Генеральної Асамблеї ООН, що Радянський Союз має збройні сили тільки для оборони нашої країни і для виконання обов'язків перед нашими союзниками й друзями в разі агресії проти них. Можливість використання наших збройних сил для інших цілей виключена, бо це було б чужим самій природі нашої держави і основами її миролюбної зовнішньої політики.

Наша країна змушена мати збройні сили тільки тому, що наші пропозиції про повне і загальне роззброєння досі не прийнято. Ми зробимо все, що залежить від нас, щоб повне і загальне роззброєння стало фактом, щоб людство було врятоване від гонки озброєнь і загрози нової винищувальної війни.

Радянський уряд вносить на розгляд Генеральної Асамблеї пропозицію «Основні положення договору про загальне і повне роззброєння».

Тов. Хрущов відзначив, що в новій радянській пропозиції про загальне і повне роззброєння враховано все те, що було висловлено за минулий рік у ході обговорення цього полі-

тичного питання політичними і громадськими колами світу. В новій пропозиції СРСР тепер, зокрема, передбачається, що вже на першому етапі загального роззброєння мають бути ліквідовані всі засоби доставки ядерної зброї до цілі. Докладно розроблено заходи по ефективно-

му міжнародному контролю на всіх етапах. Враховано побажання деяких західних держав про те, щоб з самого початку передбачалося скорочення чисельності збройних сил і звичайних озброєнь. Внесено також цілий ряд інших змін і уточнень.

Далі тов. Хрущов докладно сплинув на питанні мирного співіснування, як єдине розумному шляху розвитку міжнародних відносин в наш час.

Тов. Хрущов на прикладі добрих відносин соціалістичних держав, які склалися з багатьма новими державами Азії, Африки, Латинської Америки, а також з такими країнами, як Фінляндія, Австрія, Афганістан, Швеція та інші, показує, як виглядає мирне співіснування на ділі. Ідеї мирного співіснування можуть восторжествувати, говорить глава Радянського уряду, і в таких країнах, уряди яких не відмовились від ворожих актів щодо соціалістичних держав.

Потім тов. Хрущов сплинув на невідкладних міжнародних питаннях, що чекають свого розв'язання. Це, насамперед, укладення мирного договору з Німеччиною і розв'язання на цій основі найбільшого питання про Західний Берлін.

Закінчуючи свій виступ, говорить М. С. Хрущов, я ще раз хочу підкреслити, що Радянський уряд, керуючись інтересами радянського народу, інтересами громадян вільної соціалістичної держави, ще і ще раз пропонує всім: Давайте розмовляти, спорити, але давайте розв'язувати питання про загальне і повне роззброєння, давайте поховати проклятий людством колоніалізм.

Голова Ради Міністрів СРСР М. С. Хрущов надіслав голові XV сесії Генеральної Асамблеї ООН Боленду лист. Уряд СРСР, говорить в листі, просить включити до порядку денного XV сесії Генеральної Асамблеї ООН як важливе і термінове таке питання:

«Декларація про надання незалежності колоніальним країнам і народам». До листа додається пояснювальна записка, в якій показується величезне значення цього питання. (ТАРС).

Скрізь, куди не підеш, Уряду на розгляд Генеральної Асамблеї ООН.

Саме в цих документах яскраво відображено наше заповітне прагнення до миру і дружби між народами.

Колектив нашої зміни в ці дні перевиконує виробничі завдання на 115—120 процентів. Ми прагнемо більше робити хороших інструментів, щоб наш завод мав змогу випускати побільше вузлів і деталей для тракторних і комбайнових двигунів, гідронасосів, щоб множилося багатство нашої Вітчизни.

Днями нашої зміни присвоєно звання комуністичної.

Ми щиро бажаємо, щоб сесія Генеральної Асамблеї прийняла сміливий і розумний план загального і повного роззброєння, висунутий главою Радянського Уряду товаришем М. С. Хрущовим.

Л. ГРИНЕНКО, майстер зміни комуністичної праці слюсарного відділення інструментального цеху агрегатного заводу. м. Кіровоград.

він борється за звання колективу комуністичної праці. В ці знаменні дні ми даємо слово трудитися ще краще, наполегливіше, щоб внести якнайбільший вклад у справу миру.

О. БЕРЕСЛАВСЬКИЙ, слюсар, Завод «Червона зірка»,

світу люди біля приймачів і репродукторів слухають виступ Голови Ради Міністрів СРСР.

Еранці наступного дня я прийшов у ремонтно-механічний цех. В бригаді слюсарів тільки й мови було про виступ М. С. Хрущова. Наш колектив, молодіжний,

Великий день на XV сесії Генеральної Асамблеї ООН

23 вересня на XV сесії Генеральної Асамблеї в Нью-Йорку був великий день. На ранковому пленарному засіданні з промовою виступив глава радянської делегації Голова Ради Міністрів СРСР Микита Сергійович Хрущов.

В урочистій тиші залу виникають бурхливі оплески, коли Голова Ради Міністрів СРСР М. С. Хрущов піднімається з свого місця і йде до трибуни. Бура оплесків триває, поки не прозвучав спокійний і твердий голос глави Радянського уряду.

М. С. Хрущов почав свій виступ в загальній політичній дискусії. Делегати з величезним інтересом слухали історичний виступ М. С. Хрущова, який містить глибокий аналіз сучасного етапу історії людства, широкий конкретний план зміцнення миру, розв'язання проблеми роззброєння.

Великий розділ свого виступу глава Радянського уряду присвятив необхідності повної і остаточної ліквідації колоніального режиму. Тов. Хрущов відзначив, що 100 мільйонів чоловік все ще томиться в колоніальній неволі.

Радянський уряд, заявив тов. Хрущов, вносить на розгляд цієї сесії Генеральної Асамблеї проєкт декларації, в якому урочисто проголошуються вимоги про негайне надання всім колоніальним країнам незалежності і свободи.

Наступний розділ виступу глави Радянського уряду був присвячений найбільш животрепетній проблемі сучасності — роззброєнню.

Радянський уряд, послідовно і наполегливо проводячи миролюбну політику, урочисто заявляє на цій сесії Генеральної Асамблеї ООН, що Радянський Союз має збройні сили тільки для оборони нашої країни і для виконання обов'язків перед нашими союзниками й друзями в разі агресії проти них. Можливість використання наших збройних сил для інших цілей виключена, бо це було б чужим самій природі нашої держави і основами її миролюбної зовнішньої політики.

Наша країна змушена мати збройні сили тільки тому, що наші пропозиції про повне і загальне роззброєння досі не прийнято. Ми зробимо все, що залежить від нас, щоб повне і загальне роззброєння стало фактом, щоб людство було врятоване від гонки озброєнь і загрози нової винищувальної війни.

Радянський уряд вносить на розгляд Генеральної Асамблеї пропозицію «Основні положення договору про загальне і повне роззброєння».

Тов. Хрущов відзначив, що в новій радянській пропозиції про загальне і повне роззброєння враховано все те, що було висловлено за минулий рік у ході обговорення цього полі-

тичного питання політичними і громадськими колами світу. В новій пропозиції СРСР тепер, зокрема, передбачається, що вже на першому етапі загального роззброєння мають бути ліквідовані всі засоби доставки ядерної зброї до цілі. Докладно розроблено заходи по ефективно-

му міжнародному контролю на всіх етапах. Враховано побажання деяких західних держав про те, щоб з самого початку передбачалося скорочення чисельності збройних сил і звичайних озброєнь. Внесено також цілий ряд інших змін і уточнень.

Далі тов. Хрущов докладно сплинув на питанні мирного співіснування, як єдине розумному шляху розвитку міжнародних відносин в наш час.

Тов. Хрущов на прикладі добрих відносин соціалістичних держав, які склалися з багатьма новими державами Азії, Африки, Латинської Америки, а також з такими країнами, як Фінляндія, Австрія, Афганістан, Швеція та інші, показує, як виглядає мирне співіснування на ділі. Ідеї мирного співіснування можуть восторжествувати, говорить глава Радянського уряду, і в таких країнах, уряди яких не відмовились від ворожих актів щодо соціалістичних держав.

Потім тов. Хрущов сплинув на невідкладних міжнародних питаннях, що чекають свого розв'язання. Це, насамперед, укладення мирного договору з Німеччиною і розв'язання на цій основі найбільшого питання про Західний Берлін.

Закінчуючи свій виступ, говорить М. С. Хрущов, я ще раз хочу підкреслити, що Радянський уряд, керуючись інтересами радянського народу, інтересами громадян вільної соціалістичної держави, ще і ще раз пропонує всім: Давайте розмовляти, спорити, але давайте розв'язувати питання про загальне і повне роззброєння, давайте поховати проклятий людством колоніалізм.

Голова Ради Міністрів СРСР М. С. Хрущов надіслав голові XV сесії Генеральної Асамблеї ООН Боленду лист. Уряд СРСР, говорить в листі, просить включити до порядку денного XV сесії Генеральної Асамблеї ООН як важливе і термінове таке питання:

«Декларація про надання незалежності колоніальним країнам і народам». До листа додається пояснювальна записка, в якій показується величезне значення цього питання. (ТАРС).

Скрізь, куди не підеш, Уряду на розгляд Генеральної Асамблеї ООН.

Саме в цих документах яскраво відображено наше заповітне прагнення до миру і дружби між народами.

Колектив нашої зміни в ці дні перевиконує виробничі завдання на 115—120 процентів. Ми прагнемо більше робити хороших інструментів, щоб наш завод мав змогу випускати побільше вузлів і деталей для тракторних і комбайнових двигунів, гідронасосів, щоб множилося багатство нашої Вітчизни.

Днями нашої зміни присвоєно звання комуністичної.

Ми щиро бажаємо, щоб сесія Генеральної Асамблеї прийняла сміливий і розумний план загального і повного роззброєння, висунутий главою Радянського Уряду товаришем М. С. Хрущовим.

Л. ГРИНЕНКО, майстер зміни комуністичної праці слюсарного відділення інструментального цеху агрегатного заводу. м. Кіровоград.

він борється за звання колективу комуністичної праці. В ці знаменні дні ми даємо слово трудитися ще краще, наполегливіше, щоб внести якнайбільший вклад у справу миру.

О. БЕРЕСЛАВСЬКИЙ, слюсар, Завод «Червона зірка»,

Друзі, хороши твої

ПРИБІГЛА Таня у клуб веселою, збудженою. У новому добре випрасованому платті вона здавалася зовсім юною, а шира шаслика-песмішка надавала обличчю якоїсь неповторної краси.

— Що з тобою сьогодні, Танюшо? — запитала Галя Козубенко. — Якесь ти надзвичайно радісна.

І лукаво підморгнувши, додала:

— Чи не з милим, бува, зустрілась?

— А от і не вгадала. В конверті радість одержала, і не від нього, а від неї, — запально вимовила дівчина. — Яка то радість! Уявляєш, з хорошою подругою Галею Гаврилюк скоро зустрінуся. Познайомилась ми з нею у Києві, на республіканській нараді молодих тваринників. Недовго були разом, та міцно подружались. Листуємось... А оце маю зустрітись з нею — кращою свинаркою Ульянівського району — на обласному святі тваринника. Для нас це буде подвійна радість.

ДІВЧАТА й не помітили, що вже дзвінок кликав їх до кінозалу.

— Оксанко, — порушивши хвилину мовчанку, звернулася Таня до О. Касьяненки. — Ось я тебе обов'язково познайомлю з нею. Ти й сама побачиш, що це за чудова подруга. Бо ж ми з тобою будемо на святі, разом поїдемо.

Вони поїдуть разом. Та хіба й було коли, щоб Оксана і Таня розлучилися? Ще в дитячі роки вони вчи-

лись в одній школі, жили в одному селі. Разом починали свою трудову біографію.

А коли сивий Дніпро розширив свої береги і створивалося Кременчуцьке море, дівчата залишили рідні місця і переїхали в с. Бандурівку. Хороше село! Рівні вулиці, чудовий Палац культури. А головне — люди щирі, дружні, працьовиті. Тож і легко їм було ввійти

біля обліковця. — Оксана випередила Таню!

— Та ну, не може бути... Але це так і було. Таня раділа за подругу. В той же час якийсь смуток огортав серце, коли думала про себе. Спочатку навіть розгубилась трохи.

А незабаром сама ж над собою сміялася. «Та це ж добре, що Оксанка обігнала мене, — раділа в думках Таня. — Тепер цікавіше працюватиметься. Справжнє змагання розгорнеться. До цього ж ти спокійнісінько ходила собі в передовиках...»

Стала старанніше доглядати, краще видоювати корів. Надої повільно зростали. І ось за день надбавка

СУПЕРНИЦІ

у новий колектив сільгоспартілі імені Сталіна. Пішли на ферму. Оксана

взялась доглядати задоеною групу корів. Нелегко довелось дівчині. Днями ходила заклопотана: чи справлюсь, чи не осоромлю честі комсомольської? Та поруч була Таня. Вона підбадьорювала словом, запалювала своїм особистим прикладом. Ми-нув час, і Оксана стала надганяти Таню, а оце недавно...

— Дівчата, а погляньте лишець сюди, — гукала котрась з доярок, яка стояла

по групі становить один літр, півтора, два... Коли ж підбили підсумки за другу декаду вересня, то проти прізвища Т. Літвінової стояла цифра: 2.880, а в Оксани Касьяненки хоч і не багато, але менше.

— Молодець у нас Таня, — говорить про Т. Літвінову її подруга доярка Галя Козубенко.

Ці слова щиро вимовляють всі односельчани, керівники артлі — голова правління Г. К. Буйнов, секретар парторганізації І. Я. Стрілецький, друзі, товариші.

Така ж і її подруга Галя Гаврилюк, суперниця по змаганнях Оксана Касьяненко.

... Пройде ще кілька днів, і дівчата крокуватимуть у колоні демонстрантів — учасників обласного свята тваринника.

П. ДМИТРЕНКО, В. ОЛЕКСАНДРОВ.

Олександрійський район.

На знімку (зліва направо): Т. Літвінова і О. Касьяненко.

Фото В. Ковпака.

Наші фотографі

П'ять років тому в нашому селі Аджамці, Кіровоградського району, почав працювати фотографом Дмитро Коваленко. До цього часу місцева фотографія ледве жила. В ній дуже часто змінювались працівники, клієнти майже не заходили сюди. Тому і не дивно, що підприємство не виконувало плану.

Коваленко поставив всю роботу по-іншому. Він не чекав, поки люди придуть до нього, а сам ішов до них. Він став частим гостем у найвіддаленіших колгоспах і школах. Як активний фотокореспондент районної газети, Дмитро об'їжджав сусідні села, фотографував передовиків колгоспного виробництва. Згодом трудящі району помітили старанність сільського умільця Д. Коваленка.

Любить свою професію Дмитро, віддає їй весь свій вільний час. Не шкодує він сил і для громадської роботи — дружить з керівниками підприємств, з молодими людьми, які вчаться в школах. Він також участь у зведеному хорі вчителів села Аджамки.

Зараз молодий фотограф заочно вчиться на фізикоматематичному факультеті Кіровоградського педінституту імені О. С. Пушкіна і викладає математику у вечірній школі сільської молоді. Але й свої улюблені справи не залишає.

В. ТИМОФІЄНКО.

Славні діти у вас, Анастасіє Тимофіївно!

Ще не рожевів небокрай, курси трактористів. У Радя Сергій з Євгеном уже зібрався на роботу.

— Може ще поспали б, — промовила Анастасія Тимофіївна.

— Ну, що ви, мамо! — відповів Сергій. — Робота чекає нас.

«Хороші ж ви мої, — думає мати, ласкавим поглядом проводжаючи синів. — Жив би батько — не навтішався б...»

Нелегка доля випала у житті Анастасії Тимофіївни. У війну загинув її чоловік Семен Загородній. Та жінка не впала у розпач. Ночей не досипала і на роботі в колгоспі завжди першою була, і коло дітей встигала.

Підросли сини — легше стало, тамувалося горе вдовине. Старший Сергійко під час канікул працював то їздовим, то підпасичем біля колгоспного стада. А згодом захопився машинами. Закінчив школу, пішов на

.....

Любить

Л. ПОЛІЩУК.

Село Журавинка, Голovanівський район.

.....

дівчина

Закінчивши школу, Віра Семеновна залишилась працювати в рідному колгоспі. Разом з старшими вирощувала королеву полів, цукрові буряки, соняшник. А після роботи часто виходила до річки, сідала на скли і довго милувалася з пухленьких каченят, що зграйками плавали по воді. У селі помітили любов дівчини до пташиці. Згодом правління артлі імені Котовського, Вільшанського району, запропонувало їй стати пташницею. Доручили

.....

Івану Рубану пощастило: коли він після закінчення десятирічки прийшов працювати в Хмельську РТС, його призначили учнем до слюсаря Федора Шепелева — ударника комуністичної праці. Хороший це вчитель.

Але й учень кмітливий — уважно ловить кожне слово, кожен рух старшого товариша, щоб працювати так, як він.

На знімку: Іван РУБАН (справа) і слюсар Федір ШЕПЕЛЕВ.

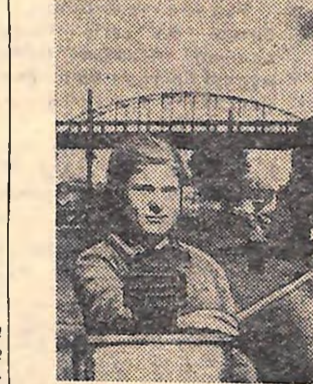
Фото Ю. МОТОРНОГО.

Чітко несе вахту на маневрових коліях станції Знамянка-Сортувальна стрілочниця-комсомолка Віра Калашник.

Вона забезпечує безперебійний пропуск составів через закріплені за нею колії, у відмінному стані утримує маневрове господарство.

На знімку: Віра КАЛАШНИК.

Фото В. КОВПАКА.

.....

У таких

У МЕНЕ є хороші друзі в с. Рівному. Веселі, працьовиті, чесні. І я хочу коротенько розповісти про них.

Мабуть, кожній молодій

.....

який демонструвався на районній виставці.

Дмитро Петрович бере також участь у зведеному хорі вчителів села Аджамки.

Зараз молодий фотограф заочно вчиться на фізикоматематичному факультеті Кіровоградського педінституту імені О. С. Пушкіна і викладає математику у вечірній школі сільської молоді. Але й свої улюблені справи не залишає.

В. ТИМОФІЄНКО.

людині подобаються слова: «Хто хоче, той доб'ється...». Це дійсно так. Все залежить від бажання, наполегливості і волі.

Вже рік пройшов, як Валентина Олексієнко закінчила середню школу з золотом медаллю. Ще в школі всі знали її як скромну, ввічливу дівчину, хорошу подругу. Не дасть себе скривдити і іншого ніколи не образить.

Після закінчення десятирічки пішла працювати коректором в редакцію районної газети. Протягом року Валю не залишало бажання вчитися далі. І ось тепер вона — студентка Одеського технологічного інституту.

Три роки минуло відтоді, як Борис Цимбалюк після закінчення технікуму приїхав на роботу в Рівнянське відділення Держбанку.

Але не задовольнився досягнутим. В цьому році хлопець вступив до Одеського кредитно-економічного інституту.

Валентину, Бориса, а також Олексія Миколаєнка, який зарахований студентом Одеського технологічного інституту, знає весь райцентр. Це вони

збуваються

.....

мрії

Після закінчення десятирічки пішла працювати коректором в редакцію районної газети. Протягом року Валю не залишало бажання вчитися далі. І ось тепер вона — студентка Одеського технологічного інституту.

.....

роботу

21296 яєць. — по 58 штук на кожну качку. А за два останні місяці ще одержала на кожну голову по 15 яєць. Так що вже зараз можна вірити: дівчина свого слова дотримає.

О. ГАЙКО.

Всього вісім місяців працює Евдокія Мамаліженко на молочно-товарній фермі колгоспу «Україна», Ново-Архангельського району. Вісімнадцятирічній дівчині доручили групу корів. На кінець серпня вона одержала від кожної первістки по 1800 літрів молока, виростила 12 телят. Нещодавно скромну трудящину комсомольська організація прийняла в свої ряди. На знімку: Евдокія МАМАЛІЖЕНКО. Фото І. НАЗАРАТІЯ.

.....

ти Віра одержала по 62 яєць на кожну несучку. Та молода птахарка не заспокоїлась на цьому. Адже вона нині прагне одержати по 80 яєць від кожної качки. А без знань в цій справі не обійтись.

Напружені трудові будні принесли непогані результати: за півроку Віра здала в колгоспну комору

.....

роботу

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

«Праця має величезне організуюче значення, але тільки при тій умові, що ця праця комусь потрібна, праця продуктивна, а не просто трудове ремісничє навчання».

Н. К. КРУПСЬКА.

В ТРУДІ

МІЦНІЮТЬ РУКИ МОЛОДІ

Цікаво

РОЗТІДЖАЮЧИСЬ обласного табору секретарів шкільних комсомольських організацій, ми говорили один одному: «До зустрічі в «Молодому комунарі»! Ми — це бригадири навчально-виробничих учнівських бригад.

Тепер я хочу розповісти про роботу нашої бригади. Вона створена в Калніболотській середній школі, Ново-Архангельського району, чотири роки тому. Але школи за цей час літо не здавалось таким коротким, як нинішнє.

Наші ділянки розташовані на полях місцевого колгоспу. Тут ми вирощували кукурудзу, пшеницю, соняшник. Та для нас замало тільки садити, полоти, проривати. А що, коли одночасно проводити експерименти, спробувати скористатись набутими знаннями на практиці?

Отже, і взялися ми за дослід. Їх було три. Перший — вплив яровизації бульб картоплі на врожайність — проводила ланка Галини Мунтян. Другим — переваги безрозсадного способу вирощування помідорів над розсадним — зайнялася ланка Нелі Майоренко. І

бути дослідником

третій проводився всією бригадою. Його метою було з'ясувати, як змінюється урожайність кукурудзи, якщо її висівати на одному полі протягом кількох років.

Відтоді праця в бригаді стала набагато цікавішою.

Восени перша ланка переконалась, що урожайність картоплі при садінні її яровизованими бульбами збільшується на 15—20 центнерів. Захоплено слідувала друга ланка за ділянкою, де помідори вирощувались безрозсадним способом. Виявилось, що такі помідори дають рясні врожаї.

У полі ми не раз повторювали засвоєні в класі знання. Ті, у кого підослідною була картопля, до кінця зрозуміли суть стабільного розвитку організмів. Пересвідчилися ми й у значенні мінеральних солей у землеробстві.

Працюючи в бригаді, кожний з нас радів з того, що приносить користь колгоспу, державі. За нашу роботу артіль нарахувала чле-

Чим збагатили ваші знання влітку суспільно-корисна праця?

Які плани на майбутнє? — запитують юні трудівники.

КОЖНОЇ П'ЯТНИЦІ — УРОК В МАЙСТЕРНЯХ.

ШКОЛА ДОПОМОГЛА

«Сподіваємося, школа допоможе нам завершити силосування», — звернулось правління колгоспу «Зоря комунізму» до учнів Голицької середньої школи.

Наступного дня всі учні вийшли в поле допомагати своїм батькам, старшим братам і сестрам. Школярі пообіцяли зібрати кукурудзу з площі 20 гектарів і через два дні свою обіцянку виконали. Вони заготовили для консервування понад 200 центнерів качанів.

Найбільш працюючим і дисциплінованим виявився піонерський загін 5-го класу.

нам бригади 1.275 трудоднів.

Кращі члени бригади віддали республіканську виставку досягнень народного господарства.

Зараз ми допомагаємо колгоспу заготовляти початки кукурудзи для силосування. Крім того, збираємо насіння кісточкових і сім'ячкових плодівих дерев, з якого весною закладемо шкільку.

Ну ось я й кінчаю свою розповідь. А чим, друзі по семінару, займається ваша бригада?

Л. КОНДРАТЬЄВА,
бригадир учнівської виробничої бригади.

І. ЯРОВИЙ,
Олександрівський район.

Школярі, члени учнівської виробничої бригади Ново-Празької середньої школи, не менше дорослих вболівають за справи у місцевому колгоспі імені Леніна. Вони виростили і здали артілі 8 тисяч голів курей, 240 кілограмів коконів шовкопряда. Передадуть незабаром колгоспові цілу кролеферму — 300 кроликів. Зараз учні допомагають дорослим збирати кукурудзу, кавуни тощо.

На знімку: учні Тамара ЛОГВИНОВА, Ліна ПРОВІРНІНА і Микола ЗАЙЦОВ збирають кавуни.
Фото М. САВКУНОВА.

ПРИЄМНІ СПОГАДИ

КОЛИ стало відомо, що за нами, членами учнівської виробничої бригади, закріплені колгоспний сад, баштан і левада, дехто в селі називав цей задум непотрібною витівкою.

— Що то за робота з учнів? І гудину на баштані пережнуть, і сад понівечать.

Скептиків таких, звичайно, було мало. Та й вони переконались в своїй помилці, як тільки до роботи приступили наші школярі.

Членів учнівської виробничої бригади можна було побачити скрізь: на фермі доглядали телят, у степу заготовляли корми. Довіряли нам в колгоспі найрізноманітніші роботи.

Разом працювали — разом і відпочивали. Бувало, підемо в кіно, а потім і почнеться при обговоренні фільму обмін враженнями, виникають суперечки, бо у кожного є своя думка. Після літньої спеки приємно викупатись у річці, помірятися силами у плаванні.

Найкращих успіхів у ро-

боті добилися Таня Сидоренко, Люда Бернік, Маруся Рябчина, Люся Бикова, Саша Нехористенко, Ваня Спасов. Іх та інших передовиків правління артілі послало на екскурсію до Києва.

Зараз ми теж допомагаємо місцевому колгоспу — ламаємо кукурудзу.

Т. ЧУПРИНА,
бригадир учнівської виробничої бригади Седнівської середньої школи.

Устимівський район.

Т. БОДНАР,
кореспондент «Молодо-го комунара».
Голованівський район.

Дружба долає кордони

НА шкільному подвір'ї стоїть гамір, метушня, яка буває під час кожної перерви. Раптом в групі п'ятикласників, що грали у волейбол, хтось радісно вигукнув:

— Листоноша іде!

Враз забули про м'яч і прожогом кинулись назустріч людині з великою сумкою за плечима.

— П'ятому «А» є листи?

— А мені? А мені е? — підстрибуючи навколо листоноші, тормозять сумку Галина Ендебера і Люба Кравченко.

Листоноша поблажливо посміхається (що за нетерплячі адресати?) і, порившись у сумці, витягує кілька конвертів зі штампом «Міжнародне».

Ось уже кілька років листуються учні Аджамської середньої школи з піонерами болгарського села Бюковці і чехословацького міста Градець Кралове. З Бюковців приходять листи російською мовою. Болгарські діти вивчають її, і листування з радянськими школярами допомагає їм, як пишуть вони самі, в цьому.

Майже кожний п'ятикласник має друга в Болгарії чи Чехословаччині. Віра Си-

доренко, наприклад, переписується з Ілкою Цоловою (Болгарія) і Марією Втіп-лавою (Чехословацьчина). По дві подружки мають Галина Ендебера, Валентина Литовка, Люба Кравченко та інші.

Лист від друзів із-за кордону — велика подія в Аджамській школі. З листів діти дізнаються про шкільні та піонерські новини болгарських і чехословацьких учнів, читають розповіді кожного з них про свою батьківщину. Нерідко друзі надсилають подарунки.

Цікаво зібратись після уроків і, затамувавши подих, відкривати пошлюк: а що буде на цей раз? З кількох таких подарунків п'ятикласники виготовили п'ять фотоальбомів, кілька фотомонтажів: «Інтернаціональний куточок», «Наші зарубіжні друзі» тощо.

Після кожного листа учні всім класом збираються писати відповідь. Але не кожному випадає така честь. На це має право лише той, хто має одні «п'ятірки», бо дуже люблять і цінують аджамські школярі своїх зарубіжних друзів.

Т. СИДОРЕНКО,
вчитель.

В майстернях — сьомий «В»

ЗВИЧАЙНИЙ робочий шум. Чується перестук молотків, пронизливо дзвять ножівки і напилінки, шарудять стружки. В слюсарній майстерні працюють сьогодні лише дівчатка. Іде урок праці 7 «В» класу.

Над свердловальним верстатом схилилися Наташа Бородині і Алла Єсіна (фото внизу зліва). Вони одержали завдання: зробити заготовки для слюсарних кутів, необхідних при вимірюванні різних площин. Поруч — їхні подружки вирубують ці кути і піддають їх дальшій обробці.

Між робочими місцями повільно ходить учитель праці Микола Григорович Ковальов, уважно слідкує за роботою дівчаток. Ось він зупиняється біля Золі Мальцевої, яка трудиться над заготовкою до майбутнього молотка.

— Вільніше тримай ножівку, не треба дуже натискувати. Руки мусять бути плавними, легкими, — радить Микола Григорович.

А Жанна Потужна (фото вгорі) перевіряє свою деталь до молотка уже готовим кутом. Нинішні семикласники виготовили багато таких кутів ще раніше. В 5 — 7 класах вони добре навчилися жерстяним роботам, найпростішим прийомам обробки металу, виготовленню виробів із дроту. Спитайте у будь-кого з них, що таке кропиркуль, внутромір, — і вони охоче, зі знанням справи пояснять вам.

У столярній майстерні сьогодні хлопчики — повні господарі. Особливо подо-

бається столярна справа Юрі Баптіданову. Погляньте, як вправно орудує він рубанком! (фото внизу справа).

Зараз семикласники виготовляють стелажі для школи. Від кабінету креслення одержали вони замовлення зробити креслярські дошки, а в слюсарну майстерню — ящики для інструментів.

Часто не все відразу добре виходить. У Володі Молоченка не ладиться сьогодні щось із перегородкою в ящику. Але тут завжди допоможе учитель по столярній справі Микола Михайлович Тихонравов.

Цікаво проходять уроки праці! Школярам не терпиться: просять складніших завдань. Та це й не дивно. Адже росте енергійна зміна майбутніх високоосвічених майстрів і робітників.

В. ШТЕЙНБЕРГ,
учитель Кіровоградської середньої школи № 6.
Фото автора.

Подруги кличуть тебе, Наташо!

ДОМА раділи, що Наташці так поталанило з роботою: влаштувалась діловодом у сільській Раді. Заняття спокійне, чисте...

З своїми нескладними обов'язками жвава дівчинка легко справляється, бо ж освіту середню має. А у вільний час, якого у неї де-що більше, ніж в інших сільських комсомольців, вона завжди в гурті молоді — весела, енергійна. Можливо саме й тому місцеві комсомольці обрали Наташу Олійник своїм секретарем.

Стала вона збирати членські внески, більш-менш регулярно проводити комсомольські збори й вважає, що робить все можливе для того, щоб працювала колгоспна комсомольська організація. Та, якщо артіль відстає, не виконує своїх зобов'язань (в колгоспі імені Кірова вироблено лише по 99 центнерів молока на 100 гектарів угідь при зобов'язанні 250 центнерів і по 16 центнерів м'яса при зобов'язанні 71 центнер), то це говорить про те, що молодь працює не на повну силу, і велика провина за це лежить на секретареві комітету.

За весь час проведено одиний комсомольський неділеньки по силосуванню. Та й на ньому Наташа не була — захворіла.

На фермі вона теж дуже рідко буває. На це у неї є свої причини: зайдеш в корівник, а гостра на слово Оленка Смілянець глузує: — Дівчата, погляньте, хто завітав до нас! Мершій несіть діяницю — Наташа дояркою працюватиме!

А довкола стоять інші — Ніна, Міла, Ліда і теж дивляться з докором — осуджують. І справедливо дорікають: ще взимку на комсомольських зборах Наташа так гаряче агітувала йти на ферму. Навіть сама заявила, що прийме групу корів.

Збори пройшли, слова відлуннали, і Наташі шкода стало міняти затишок кабінету на неспокійні дні й недоспаїні ночі.

— Хай інші спочатку підуть на ферму, ось хоча б Ганна Рибачок, а тоді вже й я, — говорила Н. Олійник.

Комсомолка Ганна Рибачок на своєму місці. Вона очолює ланку буряководів, яка торік виростила по 350 центнерів коренів на гектарі. А ось у конторі з паперами, папками, дироколами міг би впоратись і хтось інший, не такий молодий і жвавий.

Та й взагалі, що це за ватажок комсомольський, який ставить умову: спочатку інші, а потім я?

Тому й обминає ферму Наташа, щоб не ніяковіти перед доярками, в яких до комсомольського комітету стільки питань, претензій, пропозицій. Дівчатам соромно, що ферма — відстала, що, мабуть, нікому з них не пощастить здобути право на участь в обласному святі тваринника. Вони справедливо вирішили, що для піднесення продуктивності корів необхідно створити комсомольсько-молодіжну тваринницьку бригаду. Згоден з ними і завідуючий фермою О. Т. Сорокопуд.

— Тоді ви з кожного зможете запитати по-своєму, по-комсомольському і за те, що корми доставляються з переборами, і що використовують їх неощадливо, — говорить він.

— Звичайно, і фуражирами мусять бути комсомольці. — додає Олена. — Он на різних роботах працюють Віктор Цюсенко, Іван Рябченко та ще деякі комсомольці, нехай ідуть до нас, у тваринництво.

Шість комсомолок вже працюють доярками на фермі, та необхідно, щоб прийшло сюди нове комсомольське поповнення на чолі з секретарем. Подруги кли-

Підслухана розмова

НА ХЛІБНИКИ

— Хороні у нас шефи, Маріє. Завжди придуть, допоможуть. А беручи до нашої роботи, ніби все життя в колгоспі трудилися.

— Не говори, Тетяно. Я й сама вже про це подумала. Але є в них одна. Таке, видно, ледащо.

Іду я оце з буряків, дожджу до кукурудзяного лану, а там якраз ламали вони качани на силосування. Бачу, сидить хтось у затінку, між кукурудзяними рядками. Спідничка вузьенька, туфлі на високому каблучку, ніби в театр збиралася. В люстерко дивиться і якимись мастялами та фарбами обличчя маже. Агов, кажу, дівчино, стоималася чи може заблудилася. А вона: — Ні, тітко, я не з тих. Надраватись не буду. Робота дурнів любить.

Хотіла я їй сказати так, щоб вона відчула, з ким має справу, а потім махнула рукою: для такого зілля і слів шкода.

...Ось яку розмову двох жінок випадково почув я у колгоспі «Іскра», Ново-Миргородського району, де усі наші медичні працівники допомагали колгоспникам. Говорили вони про нашу співробітницю Валентину Градєцьку, на жаль, комсомолку. І соромно стало, і боляче. Адже такі, як вона, ганьблять своєю поведінкою увесь наш колектив.

Л. МИХАЙЛОВ, шофер Ново-Миргородської міської лікарні.

ЦЬОГО подружжя ні в якій мірі не стосується банальний вираз «не зійшлися характерами». Зійшлися, на жаль. Єднають їх спільні і, можна сказати, оригінальні погляди на життя: побільше взяти, поменше дати, а ще краще, щоб нічого взамін не давати.

Життєва філософія, навіть якщо вона дармоїдська, народжується не раптом. У Вікторії Котковської й Микки Лящука вона теж визріла поступово, ще задовго до того, як Гіменей зв'язав їх своїми блаженними узами (шлюб їх не зареєстровано).

Але будемо послідовні. Вікторія не дарма цурається колгоспної роботи: їй освіта не дозволяє у ланку чи, скажімо, на ферму піти. Ще б пак! Мало не закінчила дев'ятий клас! А може б і всі подолала, якби не налетіло шаленим вихром кохання в образі Олега Таллера з сусіднього села. Побралися, і аж тоді зрозуміли, що то — «не справник».

Розвінчись з чоловіком, Вікторія довгенько посиділа на маминій шні, вечорами витанцюючи в клубі, а вдень роздумуючи, що ж його далі робити. І таки придумала: із Свірневого майнула прямиєнько у Воркуту — лікувати рани сердечні і за довгим карбованцем полювати. Та не забарилася повернутись — там теж ледарі невисоко ціняться.

Думав-гадав голова артілі, що йому з цією кралем робити, та й вирішив за колгоспний рахунок послати на курси техніків штучного осіменіння. Поїхала охоче, а

коли з навчання повернулася, то у перші дні її навіть на фермі іноді можна було побачити.

Саме тоді прибув у Свірнево шукач легкого хліба Микола Лящук. Вікторії він запропонував руку й серце, а колгоспу — свої послуги, як шофер. З механізацією його пов'язували неодноразові звільнення з роботи у декількох РТС. І почав він, бідолаха, трудитись, чергуючи поломки з простоями. А заманеться — то й тижнями на роботу не виходить.

Відібрав колгосп машину у цього горе-шофера. І ось вони з дружиною, яка теж роботу кинула, за однією спеціальністю «працюють» — вже більше півроку об'їдають колгосп. Двадцятишестирічний Лящук і двадцятирічний Котковська живуть і хліб жувають. Колгоспний хліб, отой, що його чесно працює заробляють мати Вікторії — Феодосія Олексіївна Котковська.

Пора вже комсомольській організації артілі зіпсувати апетит цим ледарям.

Т. БОРИСЕНКО.

Голованівський район.

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ?

Ріст людини змінюється на протязі дня. Найбільш високою людина буває вранці. Ввечері її ріст зменшується на один-два сантиметри, а при тривалому ходінні — навіть на 4-6 сантиметрів. Зменшення росту відбувається за рахунок стискування хрящових прошарків між хребцями та судинами.

ВІДПОВІДЬ

на шахову вікторину, вміщену в номері за 3 вересня.

1. Перше міжнародне шахове змагання було проведено в 1575 році в Мадриді (Іспанія). В ньому взяли участь два іспанці — Рюї Лопец і Альфонсо Серон і два італійці — Джорданні Леонардо і Паоло Бої. Переможцем вийшов Леонардо.

2. Першим російським шахістом, який брав участь у міжнародному турнірі, був М. І. Чигорін, який поділив III — IV місця в Берлінському турнірі 1881 р.

3. В турнірі в Баден-Бадені (1925 р.) І. Л. Рабінович посів 7 місце.

4. В 1886 році між Стейніцем і Цукертортом. Переміг Стейніц.

5. Емануїл Ласкер був чемпіоном світу 27 років (1894 — 1921 рр.).

ВІДПОВІДЬ

на кросворд, вміщений у номері за 21 серпня.

По горизонталі:

1. Соціалізм. 4. Булава. 6. Венера. 8. Титул. 9. Лаокоп. 10. Рездеда. 12. Лоток. 14. Оазис. 17. Гилка. 19. Облік. 20. Стамбул. 21. Талон. 22. Лінія. 23. Бакен. 25. Паюк. 27. Верста. 29. Колона. 30. Лафет. 32. Адоніс. 33. Крокет. 34. Ленінград.

По вертикалі:

1. Скакун. 2. Атлет. 3. Мундир. 4. Болото. 5. Автол. 6. Вулик. 7. Анкета. 9. Лермонтов. 11. Аргентина. 13. Трамвай. 15. Закон. 16. Сесія. 17. Голуб. 18. Літак. 22. Лірика. 24. Неофіт. 25. Полус. 26. Каток. 28. Амонал. 29. Колоїд. 31. Фазан.

Першою відповідь надіслала Віра Макаренко з м. Кіровограда.

Редантов П. МАРЧЕНКО.

ЗАВАЛЛЯ. Ця назва дала частіше з'являється на телеграфних стрічках, конвертах, в пресі. Її часто виголошують кондуктори автобусів, що курсують у північних районах Кіровоградщини. Чим же завоювало таку популярність маловідоме в минулому село? Перш за все, тим, що тут виникло єдине на Україні підприємство, яке має виняткове значення для дальнього технічного прогресу. — Заваллівський графітовий комбінат.

Наше знайомство з ним можна було б розпочати з цехів, лабораторій, з кар'єру, де видобувають цінну сировину, але спочатку — трохи історії.

До Великої Жовтневої революції село Завалля нічим особливим не відрізнялося від йому подібних населених пунктів, таких, як сусіднє Чемернів. Помічники часто перепродували заваллівські землі один одному, жителі села при першій нагоді намагалися переїхати в інші місця. Тільки клопоть землі та праця, затрачена хліборобами на спорудження оселі, утримували тут людей.

ПРО Завалля ходили різні легенди. Розташоване воно за завалами, яругами, на похилому березі Бугу. Назву цю йому дали не випадково. В яругах часто осідала земля, утворюючи провалля. Були випадки, коли збудовані в низинах хити ніби вросли в землю. Темні, неосвічені люди зрозуміли таких явищ не могли і тому твердили: «На проклятому місці стоїть село». З документів, які дійшли до нас, відомо, що лише в 1880 році тут відкрили церковно-парафіяльну школу. Жителів у Заваллі тоді налічувалося трохи більше 600 чоловік. Село було невелике, з кривими вуличками, приземкуватими хатами.

Цікава знахідка

Колгоспниця сільгоспартілі «Друга п'ятирічка» (с. Куликівка, Чернігівської області) М. І. Кабан копала на городі яму. Лопата торкнулася об якусь річ. Це була гончарна посудина, наповнена монетами карбування 1700—1800 років. Зигальна вага грошових знаків — 15,5 кілограма.

ПОРАДИ МОЛОДИМ ГОСПОДАРКАМ

Якщо ви ненароком пересолили суп, біду можна поправити. Стакан борошна або чисто провареного рису покладіть у чистеньку зустину і прокип'ятіть в пересоленому бульйоні. Борошно та рис збирають сіль.

Готуючи дичину, треба осушити її суху. Пера, які залишилися у шкірі, треба витягти ножем, опалити птицю, обтерти борошном або висівками. Після аського цього слід випотрошити й помочити в холодній воді годину або й більше. Тоді дичина буде м'яка, біла, соковита.

Житель сусіднього села Задорожний якийсь зібрався на полювання. Він взяв високі мисливські чоботи, перекинув рюшницю через плече і вирушив вздовж Бугу в бік Завалля.

Яскраво світило у ясному небі сонце. Ось і знайомий яр. Недавно пройшов дощ, і стокові води зробили це глибиною вимойну. Раптом погляд мисливця зупинився на чорних блискучих каменях. «Що б це могло бути? Срібло!» Камінь виявився крихким — розламувался на грудочки. Задорожний висипав цямки з рук, поглянув на долоні — наче посріблені.

БІЛЯ КАРТИ ОБЛАСТІ

Трапилось це в перші роки після встановлення Радянської влади. Про знахідку Задорожний повідомив вчехи, послав їм зразки. Незабаром прийшли відповіді з Одеси і Ленінграда: знайдено каміння — графіт.

У ТРАВНІ 1928 року з Москви прибула розвідувальна геологічна партія, яка в результаті досліджень виявила великі поклади родовища. А через два роки в цих місцях почалося спорудження підприємства по переробці руди.

— А чи не осідатимуть будівлі? — запитували інженерів місцеві жителі.

— Ні в якому разі. Таємницю осідання землі вже розгадано. Не можна будувати тільки на пливнах, а трохи вище русла Бугу під шаром ґрунту залягає міцний граніт.

Спочатку на схематичних планах проектувальники в з'явилися квартали і площа майбутнього соціалістичного міста, а незабаром тут почалося велике будівництво. В село, яке колись люди обминали десятою дорогою, почали приїжджати інженери і техніки, спеціалісти різних професій. Спочатку вони жили в бараках і на

квартирах у місцевих селян. Та з кожним місяцем все чіткіше вимальовувалися обриси нового міста, виростали промислові об'єкти. Так іще у першій п'ятирічці тут виникло велике підприємство.

А ТЕПЕР навколо нього височать багатопверхові будинки, виріс чудовий парк, є середня школа, лікарня, прокладені асфальтовані тротуари. Споруджується триповерховий Палац культури, який стане прикрасою селища. Будуються цегельний завод і школа-інтернат. Завалля сьогодні в риштуваннях новобудов. Воно налічує вже близько чотирьох тисяч жителів.

...Ми завітали до кабінету директори комбінату А. Ремесленнікова. Розмову раз у раз переривають телефонні дзвінки: доповідають про хід робіт інженери збагачувальної фабрики і з «Хутора Андріївки», йдуть рапорти з кар'єру, де тепер видобувають руду відкритим способом, з дільниці гідромеханізації (там потужними гідромоніторами ведуться розкривні роботи). Як зримо виросла технічна оснащеність комбінату! Адже в перші роки графіт видобувалася вручну кайлами і лопатами. А тепер на підприємстві є навіть крокуючий екскаватор.

А ЯКІ чудові люди трудяться в Заваллі!

Визначних успіхів у соціалістичному змаганні добивається зміна збагачувальної фабрики, яку очолює інженер Леонід Бородай. З випередженням часу працюють флотатор Володимир Оніщук, робітниця Ніна Стринок, центрофужистка Ольга Андрюсенко.

Графіт — це не лише осередок олієця. Він дістає все ширше застосування в техніці, і попит на нього неухильно зростає.

Вицент розбита страхотлива легенда про старе Завалля. Нове селище краще з кожним роком, зростає видобуток цінної сировини.

М. СІВАК, Гайворонський район.

Поховання М. М. Раєвського

ГЕРОИ Вітчизняної війни 1812 року генерал М. М. Раєвський, приїжджаючи у свій маєток в с. Бовтишку, досить часто відвідував Розумівку (стара назва — Єразмівка). Якийсь він висловив побажання, щоб після смерті його поховали саме тут.

На початку Вітчизняної війни Микола Михайлович командовав 7-им корпусом, що захищав Смоленськ, прикривав тили відступаючих до Москви російських військ. У Бородинській битві прославлений генерал із своїм корпусом обороняв редут, який ввійшов в історію під назвою «Батарей Раєвського». Тут він і звершив свій героїчний подвиг.

Старожили с. Бовтишки пригадують, що в по-

міщицькому будинку в свій час висіла картина, на якій був зображений М. М. Раєвський з синами на валу укріплення.

На місці поховання в с. Розумівці був споруджений склеп і над ним мавзолей у вигляді масивного купола на двадцяти семи залізних стовпах. Пізніше мавзолей перебудували на церкву.

У шкільному краєзнавчому музеї знаходиться бюст М. М. Раєвського. Над похованням збереглась меморіальна дошка з написом: «Генерал от кавалерии, член Государственного Совета Н. Н. Раевский. 1771 — 1829 гг. Он был в Смоленске шит, в Париже — меч России».

В. ХОМЕНКО, Олександрівський район.

Отака чайна в Павлиші

Не так давно довелось мені проїздом побувати у селищі Павлиші. Вирішив я трохи підкріпитися. Якийсь прохажий порадив зайти до чайної.

Переступив поріг і... розгубився. Посеред приміщення безладно валялися порожні пивні бочки, ящики, під столами — пляшки з-під горілки. Підлогу встеляли недокурки, шматки хліба, кістки, голови оселедців.

«Мабуть, не туди потрапив», — промайнула думка. За кількома столами в густому цигарковому диму, перемішаному з горілчанним перегаром, сиділи сп'янілі постаті. Біля них метушливо бігала офіціантка у фартушку невідомого кольору.

Відразу захотілося якнайшвидше вибігти на сві-

же повітря. Але бажання хоч як-небудь пообідати виявилось сильнішим. Чекати в черзі довелося довгенько, бо вперед просувався чимало посоловлених суб'єктів, які гордо замовляли «по сто і кужлю пива». А таким клієнтам віддають перевагу: від них виторг більший.

Отож, заволодівши на решті талончиками, одержав обід. З підносом в руках попрямував, обережно переступаючи ящики і пляшки, до столика. Раптом один із тих, що сидів за столиком, схопив мене за рукав і, залпуючись, пробелькотів.

— А-а, це ти, Колька. Ось гроші, візьми ше. Берн, кажу, чухеш?..

Пояснювати йому, що я не «Колька», було марно. Але й відв'язатися від нього виявилось не так то й легко. Мій новоспечений «друг» почав доводити, що він простий «роботяга», працює на монтажі високовольтної лінії електропередач. А згодом, нарешті відчувши мою неприязнь до себе, почав погрожувати.

Так і не довелось мені поїсти. Апетиту — як не було. Прожогом кинувся я з цієї чайної.

Залишився тільки неприємний спогад про коротку зустрічку у селищі Павлиші і керівників Онуфріївської райспоживспілки. Бо ж і вони винні, що звідси шоденно виходять численні відвідувачі із зіпсованим настроєм.

Чи не пора онуфріївським комсомольцям повести рішучу боротьбу з такими гримасами павлівського побуту?

В. ЛЕБЕДКІН, заступник секретаря комітету комсомолу «Кремєнчуггесбуду».

Коротко про все Хоробрість зайців

ІСНУЄ дуже багато різних розповідей про боягузтво зайців. Насправді ж, як показали спостереження вчених, зайці в хвилини небезпеки стають дуже хоробрими. Зайця в боротьбі за існування рятують ноги. Але заєць ніколи не біжить стрімголов, він економить свої сили. Від несподіваного гончача заєць тікає, не поспішаючи, весь час повертаючись боком і озируючись на собаку.

В Асканії-Новій одного разу заєць-русак, розізлившись на коня, що зайняв його місце, дряпнув його кігтями передні лапи з такою силою, що той відскокчів вбік, а заєць спокійно ліг на старому місці.